

Time: 3 Hrs

History: Introduction to Archaeology

Marks: 100

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.
3. Question wise Marks indicated in right sides.

Q.1. Attempt **any one** question: 20

A) Explain the developmental process of Archaeology in India.

Or

B) Write a detailed note on the features of archaeological excavation.

Q.2. Attempt **any one** question: 20

A) Discuss on the pre and proto historic periods in the history.

Or

B) Evaluate the early historic periods for the study of history.

Q.3. Attempt **any one** question: 20

A) Highlight on the development of Epigraphy in India.

Or

B) State the importance of Brahmi and Kharosthi scripts with special reference to Ashokan edicts.

Q.4. Attempt **any one** question: 20

A) Why Numismatic study is important to understand the Ancient Indian history. Discuss.

Or

B) Examine the coins of leading dynasties and describe its important features.

Q.5. Write short notes on **any two** of the following: 20

- a) Co-relation between Archaeology and History
- b) Neolithic and Chalcolithic periods
- c) Types of Inscriptions
- d) Gupta Coins

मराठी रुपांतर

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

३. उजवीकडे प्रश्नांसमोरील अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न.१. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ) भारतातील पुरातत्वशास्त्राच्या विकासाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

किंवा

ब) पुरातत्वीय उत्खननाच्या वैशिष्ट्यांवर सविस्तर टीपण लिहा.

प्रश्न २. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ) इतिहासातील प्रागैतिहासिक आणि आद्यऐतिहासिक कालखंडावर चर्चा करा.

किंवा

ब) इतिहासाच्या प्रारंभिक कालखंडाच्या अभ्यासाचे मुल्यांकन करा.

प्रश्न.३. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ) भारतातील पुराभिलेखशास्त्राच्या विकासावर प्रकाश टाका.

किंवा

ब) सम्राट अशोकाच्या शिलालेखाच्या विशेष संदर्भान्वये ब्रह्मी आणि खरोष्ठी लिपीचे महत्व सांगा.

प्रश्न.४. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

२०

अ) प्राचीन भारताचा इतिहास समजण्यासाठी नाणकशास्त्राच्या अभ्यासाचे महत्व काय आहे ? चर्चा करा.

किंवा

ब) महत्वाच्या राजघराण्याच्या नाण्याचे परीक्षण करून त्यांच्या प्रमुख वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.

प्रश्न.५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.

२०

अ) पुरातत्वशास्त्र आणि इतिहास यांचा सहसंबंध

ब) नवाश्म युग आणि ताम्रपाषाण युग

क) आलेखांचे प्रकार

ड) गुप्तांची नाणी
